

УДК 338.24

DOI: 10.30857/2413-0117.2018.6.1

Олександр Б. Злотенко

Хмельницький національний університет, Україна

МІСЦЕ І РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто поняття інвестицій та інвестиційної діяльності з погляду забезпечення економічної безпеки підприємства. Проаналізовано характер впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовищ на процес здійснення інвестицій, що унеможливорює розрахунок абсолютно точного прогнозу результатів діяльності, ресурсами якої виступають цінності, що розглядаються в рамках поняття «інвестиції». При цьому наголошується, що оскільки не можна абсолютно точно спрогнозувати результати інвестиційної діяльності, виникає певний рівень ризикованості, який варто враховувати під час здійснення інвестицій. Разом з тим, у межах поняття «інвестиції» запропоновано поділити ризик на дві компоненти: ризик втрати початкових цінностей, які виступають ресурсами певної діяльності, та ризик, що безпосередньо пов'язаний із діяльністю, яка включає використання зазначених цінностей як ресурсу. Сформульовано поняття «інвестиції» з огляду на ризикованість процесу інвестування, тобто розуміння того, що отримання вигоди в контексті поняття «інвестиції» виникає тільки тоді, коли існує ризик. Зважаючи на це, запропоновано розглядати інвестиції як вкладення матеріальних нематеріальних цінностей в об'єкти економічної, соціальної, екологічної та інших видів діяльності з урахуванням існування ризикованості, в результаті чого досягається відповідна вигода. Досліджено джерела фінансування інвестиційної діяльності та ризики, пов'язані з їх використанням. Зазначено, що в контексті забезпечення економічної безпеки пріоритетними вважаються власні кошти підприємства, проте в багатьох випадках їх обсяг не може покрити потреби підприємства і, як наслідок, рівень економічної безпеки знижується. Встановлено, що за відсутності достатніх обсягів внутрішнього фінансування доцільно використовувати зовнішні джерела інвестицій, але лише за умови забезпечення необхідного рівня економічної безпеки підприємства. Показано, що інвестиційна діяльність є невід'ємною частиною забезпечення ефективної діяльності підприємства та умовою досягнення належного стану його економічної безпеки.

Ключові слова: *інвестиції; інвестиційна діяльність; економічна безпека; загроза; ризик.*

Александр Б. Злотенко

Хмельницький национальный университет, Украина

МЕСТО И РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В СИСТЕМЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье раскрыты понятия инвестиций и инвестиционной деятельности с точки зрения обеспечения экономической безопасности предприятия. Проанализирован характер влияния факторов внешней и внутренней среды на процесс осуществления инвестиций, который делает невозможным расчет абсолютно точного прогноза результатов деятельности, ресурсами которой выступают ценности, рассматриваемые в рамках понятия «инвестиции». При этом акцентируется, что поскольку нельзя абсолютно точно спрогнозировать результаты инвестиционной деятельности, возникает определенный уровень рискованности, который следует учитывать, осуществляя инвестиции. Вместе с тем, в рамках понятия «инвестиции» предлагается поделить риск на две компоненты: риск потери начальных ценностей, которые выступают ресурсами определенной деятельности,

и риск, напрямую связанный с деятельностью, включающей использование указанных ценностей как ресурса. Сформулировано понятие «инвестиции», учитывая рискованность процесса инвестирования, то есть понимание того, что получение выгоды в контексте понятия «инвестиции» возникает только тогда, когда существует риск. В этой связи инвестиции предложено рассматривать как вложения в виде материальных и нематериальных ценностей в объекты экономической, социальной, экологической и других видов деятельности с учетом существования рискованности, в результате чего достигается соответствующая выгода. Исследованы источники финансирования инвестиционной деятельности, а также риски, связанные с их использованием. Отмечено, что в контексте обеспечения экономической безопасности приоритетными считаются собственные средства предприятия, однако во многих случаях их объем не может покрыть потребности предприятия, и, как следствие, уровень экономической безопасности снижается. Установлено, что при отсутствии достаточных объемов внутреннего финансирования целесообразно использовать внешние источники инвестиций, но только при условии обеспечения необходимого уровня экономической безопасности предприятия. Показано, что инвестиционная деятельность становится неотъемлемой частью обеспечения эффективной деятельности предприятия и условием достижения состояния его экономической безопасности.

Ключевые слова: инвестиции; инвестиционная деятельность; экономическая безопасность; угроза; риск.

Oleksandr B. Zlotenko

Khmelnytskyi National University, Ukraine

UNDERSTANDING THE ROLE AND IMPLICATIONS OF INVESTMENTS IN THE FRAMEWORK OF INDUSTRIAL ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY

The paper seeks to explore the concepts of investment and investment activity from the position of ensuring the enterprise economic security along with revealing the nature of external and internal environment factors affecting investment implementation, which makes impossible to calculate the forecast accuracy of performance outcomes, the resources of which are the assets considered within the investment concept. It is argued that since it seems impossible to predict the outcomes from investments with exact accuracy, there is always a certain degree of risk which you should consider while making investment decisions. However, in the framework of the investment concept it is suggested to divide risk into two components: the risk of losing your initial assets which are viewed as the resources for certain activities, and the risk which is directly related to the activities associated with the above assets utilization as a resource. The interpretation of the investment concept is suggested given the riskiness of the investment process, i. e. the understanding that the benefits from investments occur only when there is a risk. In this context, investments are considered as allocation of tangible and intangible assets into objects of economic, social, environmental and other activities subject to their riskiness, and thereby gaining respective benefits. The paper also provides insights on the range of investment sources as well as particular risks associated with their use. It is emphasized that from the perspective of ensuring economic security, the priority should be given to company internal financing, however, in many cases, self-financing capacity is insufficient to cover the company needs, thus reducing its economic security. It is reasoned that under the lack of internal funding it is recommended to use external sources of investment, however subject to ensuring the proper level of economic security. The findings reveal that investments have become an integral part of effective company performance and the key factor to enhance its economic security.

Keywords: investment; investment activity; economic security; threat; risk.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день у більшості випадків поняття інвестицій трактується відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» як майнові та інтелектуальні цінності, вкладені в підприємницьку та іншу діяльність для створення прибутку, досягнення соціального та екологічного ефекту [1]. У відповідності до цього підходу інвестиції – це вкладення цінностей, що носять різноманітний характер за для забезпечення діяльності у певній заздалегідь обраній сфері з метою отримання конкретної вигоди. Такий підхід до визначення поняття «інвестиції» не враховує ризик, що неминуче виникає у процесі перетворення зазначених вище цінностей у ресурс забезпечення діяльності, яка в майбутньому може привести до отримання вигоди.

Ризик, пов'язаний з інвестиційною діяльністю, асоціюється насамперед із загрозами для інвесторів, які можуть призвести до втрати інвестованих коштів. Проте, не менш актуальними є ідентифікація загроз для підприємства – реципієнта інвестицій, оскільки формування джерел інвестицій також пов'язано з певним ризиком.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Дослідженню сутності понять інвестицій, інвестиційної діяльності, інвестиційної складової економічної діяльності присвячено значну кількість наукових праць таких авторів, як: І.О. Бланк, М.П. Войнаренко, Л.Б. Бушовська, О.С. Наконечна, В.В. Ніколаюк, Ю.М. Барташевська, Б.Л. Луців, О.О. Очередько, Є.А. Стефанович, В.П. Приходько, О.В. Федорчак, О.В. Вартанова, Д.М. Туленінова, Н.М. Побережна, Ю.Б. Кракос, О.М. Калініна та інших. В зазначених наукових працях основний акцент робиться, переважно, на питаннях забезпечення інвестиційного процесу на рівні держави, інвестиційної складової економічної безпеки держави та її регіонів, захисту інтересів інвесторів та інвестиційної привабливості підприємств. При цьому, недостатньо уваги приділяється питанням забезпечення економічної безпеки підприємства як реципієнта інвестицій.

Метою дослідження є визначення місця і ролі інвестицій у системі економічної безпеки промислового підприємства як процесу, пов'язаного з певною мірою невизначеності, оскільки вигода, яка отримується від реалізації інвестицій, матиме місце у майбутньому.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. У зв'язку з невизначеністю майбутнього в процесі інвестиційної діяльності підприємства виникає ризик. Характер впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на процес здійснення інвестицій унеможливує розрахунок абсолютно точного прогнозу результатів діяльності, ресурсами якої виступають цінності, що розглядаються в рамках поняття «інвестиції». Оскільки не може бути абсолютно точного прогнозу виникає певний рівень ризикованості, який слід враховувати, здійснюючи інвестиції. Разом з тим слід зазначити, що ризик в контексті поняття «інвестиції» доцільно розділити на дві компоненти: ризик втрати початкових цінностей, які виступають ресурсами певної діяльності та ризик безпосередньо пов'язаний з освоєнням діяльності за рахунок використання зазначених цінностей, як ресурсу.

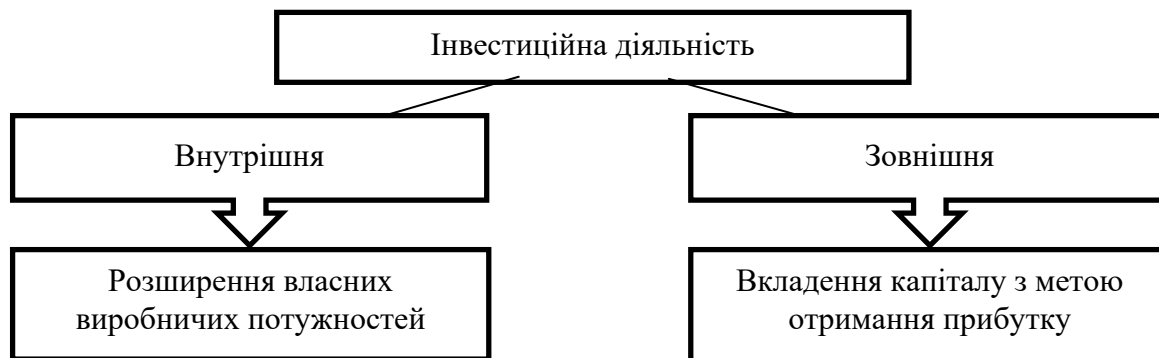
Враховуючи вищевикладене, поняття «інвестиції» доцільно розглядати з огляду на ризикованість цього процесу. Тобто тут слід усвідомлювати, що отримання вигоди в контексті поняття «інвестиції» виникає тільки тоді коли існує ризик. Отже інвестиції це вкладення матеріальних та нематеріальних цінностей в об'єкти економічної, соціальної, екологічної та інших видів діяльності з урахуванням існування ризикованості в результаті чого досягається відповідна вигода.

Забезпечення ходу реалізації будь-якого процесу можливе за рахунок здійснення певної діяльності. Оскільки в рамках категорії інвестицій розглядається саме процес, тут виникає поняття інвестиційної діяльності. Під інвестиційною діяльністю розуміються практичні дії фізичних, юридичних осіб і держави, пов'язані з реалізацією інвестицій [2, с. 59]. Таке тлумачення інвестиційної діяльності, на нашу думку, не виключає з розгляду

іноземних інвесторів, оскільки в ній можуть приймати участь ті самі суб'єкти іноземного походження, що й вітчизняного.

Такі аспекти, як технічний рівень, організація виробництва і здатність до засвоєння інновацій здійснюють основний вплив на результативність діяльності, яка забезпечується інвестиційними ресурсами [3, с. 26]. Ефективне використання інвестиційних ресурсів, метою якого є отримання прибутку передбачає певну сукупність заходів з боку суб'єктів реалізації інвестиційних ресурсів. Зазначені заходи і складають інвестиційну діяльність [4, с. 60].

На активність та ефективність інвестиційної діяльності підприємства впливає його спроможність використовувати різні джерела фінансування: кошти державного та місцевих бюджетів; кошти населення; іноземні інвестиції та інші джерела [5, с. 8]. На нашу думку поняття інвестиційної діяльності доцільно розглядати також в контексті процесу, який направлений саме на залучення додаткового фінансування тобто суб'єктом здійснення інвестиційної діяльності виступає юридична, або фізична особа, яка відчуває потребу у зовнішньому фінансуванні та залучає на заздалегідь визначених умовах додаткові ресурси з метою забезпечення своєї діяльності (рис. 1).

Джерело: розроблено автором.

Рис. 1. Розподіл інвестиційної діяльності

В сучасних умовах кошти підприємств становлять найбільшу частку реальних інвестицій, у той час, як кошти населення є другим за обсягами джерелом, кредити – третім, а кошти іноземних інвесторів, державного та місцевих бюджетів майже незначні [6, с. 106, 107]. Інвестиційну діяльність здебільшого розглядають з точки зору розміщення інвестиційних ресурсів, і тут можна зробити висновок, що суб'єктом здійснення такої діяльності є інвестор тобто юридична чи фізична особа, яка здійснює певну послідовність заходів з метою ефективної реалізації власних ресурсів, суть якої полягає в отриманні прибутку. При цьому усі учасники інвестиційної діяльності повинні бути захищеними, що відображається в рівні їх економічної безпеки.

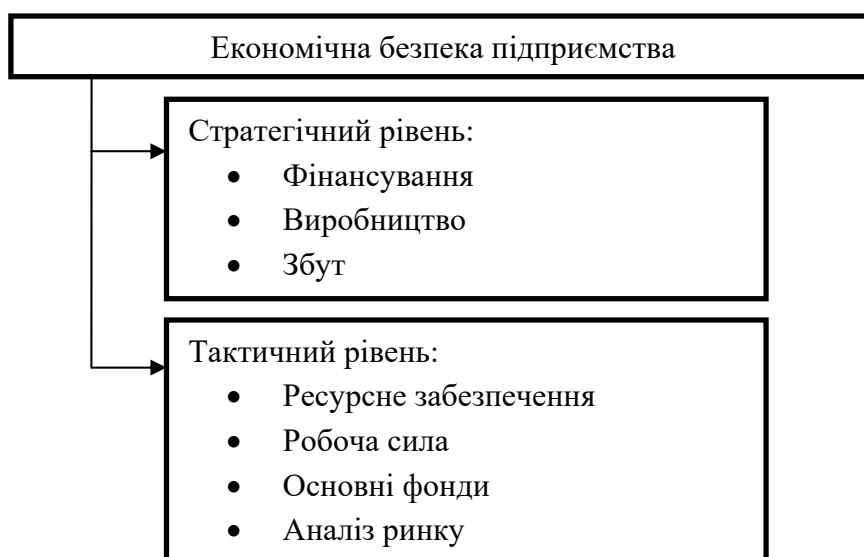
Існує багато визначень економічної безпеки підприємства, сформульованих різними авторами, серед яких багато таких, які розуміють її як: стан захищеності науково-технічного, кадрового потенціалу, життєво важливих інтересів, від потенційних загроз; стан, при якому забезпечується найбільш ефективно використання ресурсів для запобігання загрозам; міра гармонізації інтересів підприємства з суб'єктами навколишнього середовища; комплекс заходів, які сприяють підвищенню фінансової стійкості та інші [9, с. 145].

Економічна безпека підприємства це стан, який досягається за рахунок забезпечення ефективності в основних напрямках його діяльності. Не можливо уявити економічну стійкість підприємства без налагодженої системи збуту, маркетингу, фінансів, виробництва, та фінансування. Результати діяльності за зазначеними вище напрямками пов'язані між собою і визначають зокрема ефективність підприємства. Таким чином, саме сукупність

багатьох визначальних факторів діяльності підприємства характеризує стан його економічної безпеки.

Економічна безпека не є абсолютним значенням, оскільки відображає діяльність самого підприємства, яке функціонує у певному середовищі фактори впливу якого в певній мірі носять характер невизначеності. Отже говорячи про економічну безпеку, слід усвідомлювати, що підприємство не може розраховувати на досягнення абсолютного значення безпеки, проте забезпечення її оптимального рівня цілком можливе.

Як у випадку зі світовою економікою, в рамках якої можна виділити окремі рівні господарювання і як наслідок окремі рівні забезпечення економічної безпеки, так і у випадку з підприємством економічну безпеку доцільно розглянути у контексті визначення окремих рівнів її забезпечення (рис. 2).

Джерело: розроблено автором.

Рис. 2. Рівні економічної безпеки підприємства

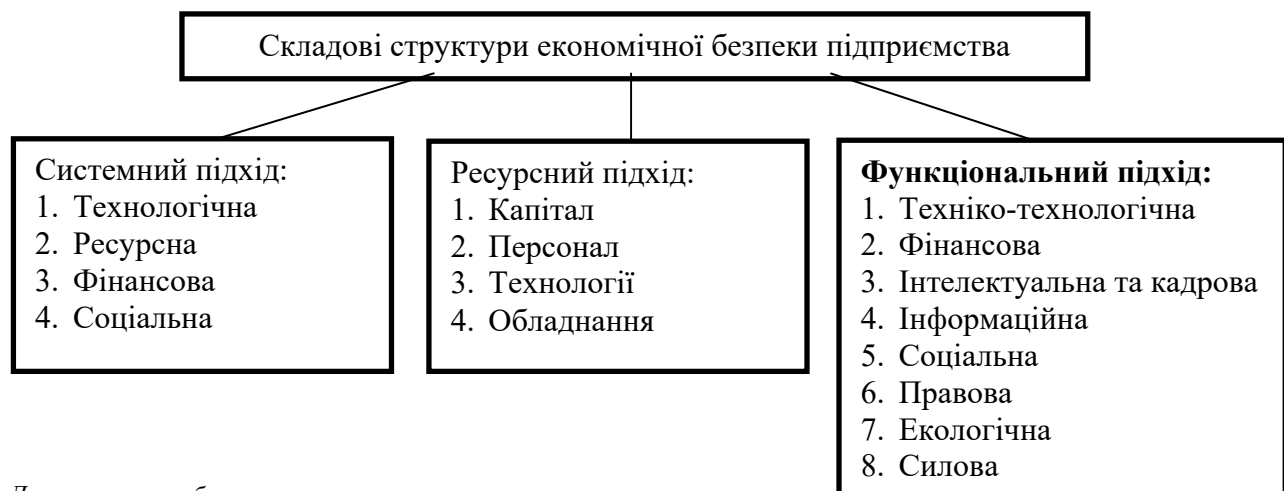
Тактичні дії повинні цілком підпорядковуватись стратегічним орієнтирам діяльності підприємства. Забезпечення виконання стратегічних напрямків створюватиме умови для досягнення оптимального значення економічної безпеки, оскільки ефективна діяльність за такими напрямками забезпечить повний цикл роботи підприємства.

Проте, стан економічної безпеки не може бути абсолютним, оскільки існують зокрема фактори зовнішнього середовища на які підприємство не може впливати, але забезпечення економічної безпеки на стратегічному рівні створить умови для мінімізації ризику та забезпечення стійкості підприємства у разі небезпеки.

На нашу думку економічна безпека – це такий стан економічної діяльності підприємства в рамках якого забезпечується стійкість останньої до негативного впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища господарювання.

Враховуючи вище викладене, можна виокремити такі складові або основні напрями забезпечення економічної безпеки: фінансова, техніко-технологічна, політико-правова, інтелектуально-кадрова, інформаційна, екологічна і силова. До зазначених складових можуть додаватись й інші, наприклад, виробничо-збутова та інноваційна [10, с. 71]. Тоді систему забезпечення економічної безпеки підприємства можна розглядати як процес реалізації її функціональних складових частин з метою найбільш ефективного використання ресурсів і підприємницьких можливостей для відведення можливих втрат, досягнення стабільного функціонування і динамічного розвитку підприємства (рис. 3).

Фінансування економічної діяльності підприємства є частиною комплексу забезпечення економічної безпеки підприємства, також воно є невід'ємним елементом господарської діяльності останнього, оскільки є джерелом не тільки для оновлення складових задіяних у господарському процесі, але й безпосередньо для забезпечення зокрема виробничої діяльності.

Джерело: розроблено автором

Рис. 3 Підходи до визначення структури економічної безпеки

Інвестиційна складова економічної безпеки суб'єктів господарювання відповідно до її економічної сутності виражається через поняття інвестиційної безпеки [7, с. 267]. Інвестиційна безпека є однією з найвагоміших складових економічної безпеки, оскільки ефективне використання власних та зовнішніх ресурсів для запобігання загрозам, які виникають в процесі інвестиційної діяльності підприємства сприяє його стійкому розвитку [8, с. 184]. Отже суть інвестиційної діяльності полягає не тільки у вкладенні інвестиційних ресурсів з метою отримання прибутку, а й у їх освоєнні з метою забезпечення конкретної діяльності в певній обраній сфері за для досягнення позитивного соціального, економічного, екологічного або іншого ефекту.

Інвестиційна діяльність в контексті освоєння ресурсів передбачає комплекс заходів спрямованих на пошук оптимального джерела фінансування та розробки відповідних умов його залучення. Разом з тим сам процес залучення зазначеного фінансування також носить ризиковий характер, та безпосередньо впливає на економічну безпеку особи, що залучає таке фінансування. Інвестиції у власний капітал підприємства дозволяють інвесторові на постійній основі розраховувати на прибуток підприємства. Це пов'язано з тим, що такі інвестиції передбачають участь інвестора у власному капіталі підприємства, що залучає інвестиції. Така особливість капітальних інвестицій може впливати на економічну безпеку підприємства у довгостроковій перспективі, оскільки фактично інвестор не тільки фінансує той чи інший проект, але стає частиною підприємства.

Джерелами фінансування можуть бути власні кошти підприємства та запозичені. В контексті забезпечення економічної безпеки пріоритетними вважаються власні кошти підприємства проте в багатьох випадках їх обсяг не може забезпечити потреби підприємства, як наслідок рівень економічної безпеки знижується. Таким чином, за умови відсутності достатніх обсягів внутрішнього фінансування доцільно використати зовнішні джерела, до складу яких входять інвестиції. Таким чином, інвестиційна діяльність стає невід'ємною частиною забезпечення ефективної діяльності підприємства та умовою досягнення стану економічної безпеки підприємства.

При здійсненні інвестиційної діяльності необхідно враховувати, що цілі інвесторів не завжди співпадають з інтересами власників підприємства. Наприклад, тоді, коли стратегічні, або мажоритарні інвестори прагнуть придбати контрольний пакет акцій з метою встановлення контролю над управлінням підприємства [2, с. 63].

Портфельні, або міноритарні інвестори зосереджені в основному на мінімізації власних ризиків, що зумовлює вкладання ними інвестиційних коштів в різні види цінних паперів, у той час як підприємство в першу чергу зацікавлене у розвитку його основних фондів, нарощення виробничого потенціалу. Таке ж протиріччя, навіть у більш виразній формі, виникає між керівництвом або власником підприємства і спекулятивними інвесторами – внутрішньоденними трейдерами і позиційними інвесторами, оскільки крім орієнтації на купівлю-продаж лише цінних паперів, вони не зацікавлені в реалізації довгострокових інвестиційних проектів, без яких підприємству важко забезпечити оновлення й розвиток його матеріально-технічної бази як основи економічної стійкості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інвестиційна діяльність підприємства передбачає можливість залучення коштів зовнішніх інвесторів, що зумовлює наявність ризиків, пов'язаних із формуванням джерел інвестицій, а отже впливає на рівень його економічної безпеки. Запобігання впливу можливих негативних наслідків інвестиційних ризиків може передбачає пошук оптимального співвідношення між потребою у інвестиційних коштах та обсягами залучених інвестицій по відношенню до обсягу власного капіталу.

При цьому слід усвідомлювати, що в контексті інвестицій разом із залученням додаткового фінансування господарської діяльності підприємства до управління останнього в тій чи іншій мірі долучатиметься інвестор, який зокрема розраховуватиме на частину прибутку. Така особливість інвестиційного процесу разом з нейтралізацією нестачі фінансування, як ризику економічній безпеці підприємства, може стати причиною зниження її рівня.

Тому при здійсненні інвестиційної діяльності із залученням зовнішніх джерел керівництву або власнику підприємства потрібно усвідомлювати вплив на його економічну безпеку цілей, які інвестори ставлять перед собою при реалізації інвестиційних проектів.

References

Література

1. Pro investytsiinu diialnist [About Investment Activity: Law of Ukraine of 18.09.1991 No. 1560-XII]. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12 [in Ukrainian]. 2. Lutsiv, B.L., Kravchuk, I.S., Sas, B.B. (2014). Investuvannia: Pidruchnyk [Investing: Textbook]. Ternopil: Ekonomichna dumka. 544 p. [in Ukrainian]. 3. Ocheredko, O.O. (2015). Perspektyvy rozvytku investytsiinoi diialnosti pidpryemstv Ukrainy [Prospects for the development of investment activity of Ukrainian enterprises]. Menedzher [Manager], No. 4, P. 24–31 [in Ukrainian]. 4. Stefanovych, Ye.A. (2010). Investytsiina diialnist yak ekonomichne yavyshe [Investment activity as an economic phenomenon]. Ekonomika ta derzhava [Economy and the state], No. 11, P. 60–64 [in	1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12. 2. Луців Б. Л. Інвестування: підручник / Б. Л. Луців, І. С. Кравчук, Б. Б. Сас. – Тернопіль: Економічна думка, 2014. – 544 с. 3. Очередыко О. О. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності підприємств України / О. О. Очередыко // Менеджер. – 2016. – № 4. – С. 24–31. 4. Стефанович Є. А. Інвестиційна діяльність як економічне явище / Є. А. Стефанович // Економіка та держава. – 2010. – № 11. – С. 60–64.

Ukrainian].

5. Prykhodko, V.P. (2013). Investytsiina bezpeka yak vazhlyvyi chynnyk podolannia finansovo ekonomichnoi kryzy [Investment security as an important factor in overcoming the financial and economic crisis]. Investytsii: praktyka ta dosvid [Investments: practice and experience], No. 16, P. 6–9 [in Ukrainian].

6. Fedorchak, O.V. (2017). Problemy formuvannia osnovnykh dzherel investuvannia v Ukraini [Problems of formation of the main sources of investment in Ukraine]. Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia [The theory and practice of public administration], No. 1 (56), P. 104–112 [in Ukrainian].

7. Vartanova, O.V., Tulenina, D.M. (2016). Investytsiini vymiry ekonomichnoi bezpeky pidpriemnytskoi diialnosti [Investment measures of economic security of entrepreneurial activity]. Modeliuvannia rehionalnoi ekonomiky: zb. nauk. prats. [Modeling of the Regional Economy: a collection of scientific papers], Ivano-Frankivsk, Vol. 2 (28), P. 263–272 [in Ukrainian].

8. Poberezhna, N.M. (2013). Investytsiina skladova ekonomichnoi bezpeky [Investment component of economic security]. Visnyk Natsionalnogo tekhnichnogo universytetu "KPI". Ser.: Tekhnichniy prohres ta efektyvnist vyrobnytstva [Journal of NTU "KPI". Series: Technical progress and efficiency], No. 67, P. 179–185 [in Ukrainian].

9. Krakos, Yu.B., Kalinina, O.M. (2015). Vzaiemozviazok ekonomichnoi bezpeky ta investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva [Interconnection of economic security and investment attractiveness of the enterprise]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnogo humanitarnoho universytetu. Seriya : Ekonomika i menedzhment [Scientific herald of the International humanitarian university. Series: Economics and management], No. 10, P. 144–148 [in Ukrainian].

10. Ianioglo, A. (2015). Comprehensive system of ensuring the economic security of enterprise. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal, Vol. 1, No. 1, P. 69–79.

5. Приходько В. П. Інвестиційна безпека як важливий чинник подолання фінансово економічної кризи / В. П. Приходько // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 16. – С. 6–9.

6. Федорчак О. В. Проблеми формування основних джерел інвестування в Україні / О. В. Федорчак // Теорія та практика державного управління. – 2017. – № 1 (56). – С. 104–112.

7. Вартанова О. В. Інвестиційні виміри економічної безпеки підприємницької діяльності / О. В. Вартанова, Д. М. Туленінова // Моделювання регіональної економіки: зб. наук. праць ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника». – Вип. 2 (28). – Івано-Франківськ: Плай, 2016. – С. 263–272.

8. Побережна Н. М. Інвестиційна складова економічної безпеки / Н. М. Побережна // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер.: Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2013. – № 67. – С. 179–185.

9. Кракос Ю. Б. Взаємозв'язок економічної безпеки та інвестиційної привабливості підприємства / Ю. Б. Кракос, О. М. Калініна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2015. – Вип. 10. – С. 144–148.

10. Ianioglo A. Comprehensive system of ensuring the economic security of enterprise / A. Ianioglo // Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. – 2015. – Vol. 1, No. 1. – P. 69–79.